

## Bemærkninger til lovforslaget

### 1. Indledning

Finansieringsfonden af 1992 blev oprettet med det vedtægtsmæssige formål:

- At indskyde og besidde ejerkapital i større færøske banker,
- at udøve en aktiv ejerrolle i de involverede banker, og
- at tage initiativ til eller medvirke ved strukturtilpasninger af det færøske erhvervsliv.

Fonden erhvervede betydelige aktieposter i de daværende to store færøske banker. I forbindelse med en økonomisk krise i de to banker tabte Fonden i løbet af 1993 størstedelen af sin kapital. Med henblik på rekonstruktion af bankerne og retablering af Fondens grundkapital optog Færøernes Landsstyre flere lån hos den danske stat. Disse midler blev af Landsstyret indskudt i de to banker gennem Finansieringsfonden, som efter en aktionedskrivning tegnede ny aktiekapital.

Fonden har i alt fået tilført midler fra Landsstyret på 2.510 mio. kr. Derudover indskød Investeringsfonden for Færøerne 200 mio. kr. som lån ved fondens stiftelse i november 1992 – et lån, som efterfølgende er nedskrevet til 0 kr.

Formålet med at Færøernes Landsstyre indgik i disse transaktioner, var, at undgå at det færøske banksystem brød sammen. Samtidig lagde Landsstyret til grund, at den dag det blev muligt at indvinde udbytte på de foretagne kapitalplaceringer, ville udbyttet kunne tilgå Færøernes Landsstyre. Dette fremgår af forløbet dog uden at være udtrykkeligt nævnt i det skriftlige materiale, der blev udarbejdet i forbindelse med Fondens etablering.

Føroya Bankis årsregnskab for 1995 udviser et overskud på 150 mio. kr., og bankens bestyrelse har indstillet til generalforsamlingen, at 35 mio. kr. anvendes til udbytte til aktionærerne. Dette udbytte vil hovedsageligt gå til Fonden, som er hovedaktionær i banken. Fondens bestyrelse har i den anledning givet udtryk for, at det er ønskeligt at videreføre dette udbytte til Landsstyret, da man ikke anser det for muligt at anvende midlerne til Fondens vedtægtsmæssige formål.

I forbindelse med en tilbageførsel af afkastet fra aktieplaceringen i Føroya Banki har det imidlertid vist sig, at det forhold, at kapitaltilførslen i sin tid skete via den valgte fondskonstruktion, giver juridiske vanskeligheder.

### 2. Fondsretten

Det er et grundlæggende fondsretligt princip, at indskudte midler ikke må tilbageføres til fondens stifter – fonde er netop selvejende institutioner.

I visse fonde, som er stiftet med offentlige midler, og som har en offentligretlig karakter, er der fastsat bestemmelser om tilbageførsel af midler til det offentlige. De almindelige kreditorhensyn gør sig ikke gældende for sådanne fonde.

Finansieringsfonden er stiftet som en erhvervsdrivende fond, der i princippet skal følge fondslovgivningen. Fonden er dog konkret undtaget fra lov om erhvervsdrivende fonde, fordi den er underlagt et fondsmyndighedslignende tilsyn i Finanstilsynet.

### 3. Muligheder for tilbageførsel af kapital til Landsstyret

Som nævnt oven for lagde Færøernes Landsstyre til grund, at Landsstyret havde mulighed for at få tilbageført kapitalindskuddene til Finansieringsfonden. Fonden er imidlertid en erhvervsdrivende fond, hvilket blev fastslået ved erhvervsministerens redegørelse til Folketinget, april 1995. For sådanne fonde gælder som nævnt under pkt. 2 en fondsretlig grund-sætning, hvorefter tilbageførsel til stifter ikke er mulig.

I forbindelse med de meget betydelige kapitaltilførsler, som fandt sted i forbindelse med rekonstruktionen af de færøske banker, blev det tilsyneladende ikke overvejet, hvorvidt den valgte fondskonstruktion var hensigtsmæssig, når Landsstyret lagde til grund, at der var mulighed for tilbageførsel af midlerne.

I visse fonde, som er oprettet ved lov og stiftet med offentlige midler, er der fastsat bestemmelser om tilbageførsel af midler til stifter. De almindelige kreditorbeskyttelseshensyn, som skal sikre, at private ikke kan bringe midler uden for kreditorernes